

27.03.2025

Dnro 508/03.04.04.04.19/2024

Asia Muu jätelain mukainen asia

Valittaja [REDACTED]

Päätös, josta valitetaan

Porin jätehuoltojaosto, 26.3.2024 § 3

Jätehuoltojaosto on hyväksynyt liitteen mukaisen Porin seudun jätetaksan. Jätetaksa tulee voimaan 1.6.2024. Jätetaksa astuu voimaan, vaikka sen hyväksymistä koskevasta päätöksestä haettaisiin muutosta.

Valitus

Jätehuoltojaoston hyväksymä päätös jätetaksasta on kumottava.

Päätös ei ole taksan kohdassa 2 päätetyn ekomaksun osalta yhdenvertainen. Taksan mukaan ekomaksu määrätään kiinteistöllä sijaitsevien asuntojen lukumäärän ja käyttötarkoituksen perusteella. Jätelain mukaan maksun pitää kuitenkin mahdollisimman hyvin korreloida jätteen määrää. Nyt näin ei ole, sillä paritalossa yksin asuva joutuu maksamaan ekomaksua paljon enemmän kuin viiden asunnon rivitalossa asuva kolmen lapsen yksinhuoltajaisä. Henkilömäärä kuvaa hyvin syntyvän jätteen määrää.

Jäteastian pesemistä koskeva taksan kohta ei ole jätelain mukainen. Jätelaki ei edellytä jäteastian pesemistä, vaan puhdistaminen riittää.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Porin jätehuoltojaosto on antanut lausunnon.

[REDACTED] on antanut vastineen ja siinä muun ohella todennut, että taksassa on jätetty huomiotta mahdollisuus, että 1–4 huoneiston kiinteistö toteuttaisi pakkausjätteen erilliskeräyksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Ratkaisun perustelut

Tutkimatta jättäminen

Jätelain 137 §:n 3 momentin mukaan kunnan jätetaksaa koskevaan päätökseen saa hakea valittamalla muutosta siten kuin kuntalaisissa säädetään. Kuntalain 135 §:n 3 momentin mukaan valittajan tulee esittää 2 momentissa tarkoitetut valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

██████████ on vasta hallinto-oikeudelle toimittamassaan vastineessa esittänyt pakkausjätteen erilliskeräystä koskevan valitusperusteen. Valitusperuste on oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 81 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaisesti jätettävä tutkimatta myöhässä esitettynä.

Tutkituilta osin

Säännökset ja niitä koskevat esityöt

Kuntalain 135 §:n 2 momentin mukaan valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Jätelain 78 §:n 1 momentin mukaan kunnan on perittävä jätelain mukaisesti järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Kunta voi periä jätemaksua myös 93 §:n 1 momentissa kunnan vastuulle säädetystä jäteneuvonnasta, 143 §:ssä säädetyn rekisterin ylläpidosta ja muista vastaavista jätehuollon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

Pykälän 4 momentin mukaan jätemaksu, jolla katetaan 1 momentissa tarkoitettu jäteneuvonnasta, rekisterin ylläpidosta ja muista vastaavista jätehuollon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä aiheutuvat kustannukset, voidaan periä erillisenä perusmaksuna. Perusmaksulla voidaan kattaa myös vaarallisen jätteen ja muun jätteen alueellisten vastaanottoaikojen perustamisesta ja ylläpidosta kunnalle aiheutuvat kustannukset.

Jätelain 79 §:n 2 momentin mukaan perusmaksun perusteita ovat kiinteistöllä asuvien henkilöiden lukumäärä tai kiinteistön käyttötarkoitus taikka muu vastaava peruste. Perusmaksu voidaan määrätä kiinteistö- tai talouskohtaisena. Pykälän 3 momentin mukaan jätemaksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä jätetaksassa.

Jätelain säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 199/2010 vp) lain 78 §:n nykyistä 4 momenttia koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa on todettu, että kunta voisi tarvittaessa periä jätemaksua erillisenä perusmaksuna, jolla katettaisiin muun muassa jäteneuvonnasta ja hallinnollisesta työstä sekä jätteen alueellisten vastaanottoaipaikkojen perustamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset. Tällaisista palveluista olisi käytännössä mahdotonta periä jätteen aiheuttamisperiaatteen mukaista palvelun käytön määrään perustuvaa maksua, koska palvelun käyttöä ja kohdentumista yksittäisille asiakkaille ei voida määrittää tai valvoa. Kiinteän perusmaksun periminen kaikilta jätteen tuottajilta olisi perusteltua, jos palvelut järjestetään kattavasti koko kuntaa koskevana ja jätteen haltijoilla on halutessaan tilaisuus käyttää hyväkseen kunnan tarjoamia palveluja.

Ekomaksua koskeva valitusperuste

Hyväksytyt jätetaksan 2 kohdassa on todettu ekomaksusta muun ohella seuraavaa:

Ekomaksulla eli jätehuollon perusmaksulla katetaan kustannuksia, jotka syntyvät asiointihetkellä maksuttomien palveluiden tuottamisesta. Tällaisia palveluja ovat lajitteluasemien ylläpito, vaarallisten jätteiden keräys ja käsittely (ml. apteekkien lääkejätteet), tuottajayhteisöiden keräystä täydentävien hyötyjättepisteiden ylläpito, poistotekstiilien keräys, jäteneuvonta, rekisterien ylläpito ja jätehuoltoviranomaisen toiminta.

Ekomaksu määrätään maksuun kiinteistöillä sijaitsevien asuntojen lukumäärän ja käyttötarkoituksen perusteella. Asunto-osakeyhtiön huoneistojen ekomaksut määrätään asunto-osakeyhtiön maksettavaksi asuinhuoneistojen lukumäärän perusteella kalenterivuositain yhdessä erässä.

Vakituisesti asutuilla kiinteistöillä ekomaksun suuruus on porrastettu kahteen luokkaan asuinhuoneistojen lukumäärän mukaan. Porrastuksessa on huomioitu jätehuoltomääräysten erilliskeräysvelvoitteet.

Jätetaksan taulukon 1 mukaan ekomaksut (€/asunto/vuosi, alv 24 %) asuin kiinteistöillä ovat seuraavat: omakoti- ja pientalot (1–4 huoneistoa) 26,00 euroa, vähintään 5 asunnon kiinteistöt 16,00 euroa, vapaa-ajanasunnot 15,00 euroa sekä asuntola-asunto ja palveluasunto 15,00 euroa.

Hallinto-oikeus toteaa, että jätehuollon perusmaksu, josta Porin seudun jätetaksassa käytetään nimitystä ekomaksu, voi jätelain mukaan perustua henkilöiden lukumäärän lisäksi myös kiinteistön käyttötarkoitukseen taikka muuhun vastaavaan perusteeseen. Ekomaksulla katetaan muun ohella jätehuoltoviranomaisen hallinnollisesta työstä, kuten rekisterin ylläpidosta ja laskutuksesta aiheutuvia kustannuksia. Yhden asunnon tai muutaman huoneiston kiinteistöjen jätehuollon laskutus aiheuttaa enemmän hallinnollisia kustannuksia kotitaloutta kohden kuin useita huoneistoja käsittävien kiinteistöjen laskutus. Valituksessa mainitulle viiden huoneiston rivitalokiinteistölle on julkisessa tietoverkossa saatavilla olevien Porin seudun

jätehuoltomääräysten (1.1.2023, päivitetty 1.9.2023) 14 §:n mukaan järjestettävä jäteastiat muun ohella kartonki- ja paperipakkausjätteelle. Astioiden tyhjennysmaksuista määrätään jätetaksassa. Valituksessa mainitulla paritalokiinteistöllä tätä velvollisuutta ei ole, vaan kartonki- ja paperipakkausjätteiden osalta kotitaloudet voivat turvautua muun ohella kunnan ylläpitämiin hyötyjätepisteisiin. Niiden perustamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset katetaan ekomaksulla. Kun otetaan huomioon, mitä edellä perusmaksua koskevan säännöksen esitöissä on todettu, hyväksytyt jätetaksa ei ole ekomaksun osalta vastoin hallintolain 6 §:ssä säädettyä tasapuolisen kohtelun vaatimusta. Taksa ei ole muutoinkaan ekomaksun osalta valituksessa esitetyllä perusteella lainvastainen.

Jäteastian pesemistä koskeva valitusperuste

Jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen 10 §:n 1 momentin mukaan jätteen keräystä järjestettäessä on huolehdittava muun ohella siitä, että jäteastia pidetään kunnossa ja puhdistetaan riittävän usein siten, että keräyksestä ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle; sekalaisen yhdyskuntajätteen jäteastia kuitenkin vähintään kerran vuodessa ja biojäteastia vähintään kaksi kertaa vuodessa. Asetuksen perustelumuiotiossa (12.11.2021) on edellä mainitun säännöksen osalta todettu, että jätteen keräystä koskevia yleisiä vaatimuksia ehdotetaan täsmennettäväksi velvoitteella huolehtia jätteen sekalaisen yhdyskuntajätteen pesusta vähintään kerran vuodessa ja biojäteastian pesusta vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Porin seudun jätehuoltomääräysten 24 §:n mukaan jäteastiat on pidettävä käyttökuntoisina ja ne on pestävä tarvittaessa siten, että jätteiden keräyksestä ei aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Sekajäteastia on kuitenkin pestävä vähintään kerran vuodessa ja biojäteastia vähintään kaksi kertaa vuodessa. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kunnallinen jätelaitos vastaa kiinteistöille toimittamiensa jäteastioiden kunnosta ja puhdistuksesta. Jos kiinteistön haltija käyttää muita kuin kunnallisen jätelaitoksen jäteastioita, kiinteistön haltijan tulee huolehtia jäteastioiden kunnosta ja puhdistuksesta.

Hyväksytyt jätetaksan 3.1 kohdan mukaan biojäteastioiden tyhjennysmaksut sisältävät keräyksen, kuljetuksen ja käsittelyn. Lisäksi maksu sisältää pintaastian toimituksen kiinteistölle sekä enintään 240 l jäteastian pesun kaksi kertaa vuodessa. Hallinto-oikeus toteaa, että edellä todetusti jäteastioiden kunnossapidosta ja pesusta määrätään seudullisissa jätehuoltomääräyksissä. Hyväksytyt taksa ei siten ole biojäteastioiden tyhjennysmaksun osalta lainvastainen sillä valituksessa esitetyllä perusteella, että se sisältää myös biojäteastian pesun kaksi kertaa vuodessa.

Yhteenveto

Edellä todetun perusteella jätehuoltojaoston jätetaksan hyväksymistä koskeva päätös ei ole valituksessa esitetyillä perusteilla lainvastainen.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 144 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (Kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Satu Lehto ja Satu Sundberg.
Asian on esitellyt Satu Lehto.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu ja tulostettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

Jakelu

Päätös tavallisena tiedoksiantona sähköisesti

Oikeudenkäyntimaksu 270 euroa

Porin jätehuoltojaosto, jonka on kuntalain mukaisesti ilmoitettava päätöksestä

Hallinto-oikeuden yhteystiedot

Turun hallinto-oikeus
Sairashuoneenkatu 2–4 (PL 32), 20101 Turku
turku.hao@oikeus.fi
Puh. 029 56 42400
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>